

סיפור אמיתי לחלוטין, ככל שהדבר יראה משונה ומזוהר. הגאון או לא גאון, אבל אבי אברהם, הישראלי בן 18, מחזיק כיום בתואר דוקטור לרפואה, והוא ללא ספק צעיר הרופאים בעולם. העדות ההיסטורית שלו כרופא ניתנה לו על ידי הפקולטה לרפואה באוניברסיטה של מילאנו, אחרי שעמד כחוק וכנדרש בלא-פחות מ-27 בחינות, ועבר את כולן בהצלחה. אין גם ספק כי אבי אברהם הפך רופא אחרי שתי שנות לימודים בלבד. זוהי התקופה שחלפה מאז הגיע למילאנו ונרשם שם ללימודי הרפואה, ועד להסמכתו הרשמית. הוא הצליח, בתקופה זו, ללמוד ולהיבחן בחומר סטודנטים אחרים לרפואה וזקוקים לשש שנים כדי להשתלט עליו. והדבר תמוה עוד יותר, הלא העובד דה שפארה הגיע לאיטליה והחל שם את לימודי הרפואה שלו, הוא לא ידע אפילו מילה אחת באיטלקית.

כיצד התחולל הנס הגדול? זוהי שאלה שקשה מאד להשיב עליה במפורט ובמדויק. ייתכן שכאשר תמצא התשובה, היא תגרום לאחת השערוריות הגדולות ביותר בחיים הפוליטיים והאקדמיים של איטליה.

הגאון הביא

המלצה מהנשיא

בשני צעירים מישראל. הסטודנטים הישראליים הלומדים במילאנו, שמיספרם מגיע לכמה מאות, פגשו בהם בהזדמנויות שונות. במסגרת הסטודנטים, במקומות הי בילוי והמיפגש שלהם ובין מוסדותיהם, אוניברסיטה של מילאנו, השניים הציעו את עצמם כאחים אברהם מירא. האת המבוגר יותר, הלבוש בהידור, הציג עצמו כביוכימאי. למרות גילו הצעיר — הוא נראה כבן 22-23 — הוא הספיק, לדבריו, להשלים את לימודי באוניברסיטת טה בירושלים, וזאת, תוך כדי שירותו הי צבאי בצה"ל. למי שהיה מוכן להאזין לו, סיפר הביוכימאי הצעיר כי הוא גאון, צא צא למי שפחת גאונים. הנה, למשל, סיפר להוכחת קביעתו זו, הוא חוקר עתה שקיי עתה של מולקולת האנזים-אנזים בתא-חיידקי רון שבמבחן האנזימי — מחקר שגדולי הביוכימאים בעולם מתרכזים בו כעת. אבל, הצטנע האח הבוגר, כל גאונותיו שלו היא כאין וכאפס לעומת גאונות אחיו הצעיר אברהם, אבי אבי בלשוננו, זה, למרות שמלאו לו והזעתה 16 שנים בלבד, הוא גאון העולה על כל הגאונים שבמישפחה. בארץ הוא השלים את כל מה שמוכיח היה ללמוד בתחום מדעי הטבע, במתיל נטיקה ובפיסיקה, ועתה הגיע למילאנו, כדי ללמוד שם רפואה.

כאשר כמה סטודנטים ספקניים שאלו אותו בתמיחה, מדוע לא נמצא מקום-לימוד בפקולטות לרפואה בישראל עבור אחיו, אם אכן הוא גאון כל נזיר כפי שהוא מציג אותה, היו בפי האח תשובות מוכנות:

● בשל גילו הצעיר — הוא בן 16 בלבד — לא היתה אף פקולטה לרפואה באוניברסיטה ישראלית כלשהי מוכנה ל קבלו אליה. למרות שכולן הכירו בכישרו ריו, הן טענו כי הוא עדיין צעיר בנפשו ולא יוכל לעמוד, מבחינה פסיכולוגית, בי מיבחינים קשים, כמו נתיחת-מיתם למשל. ● הפקולטות לרפואה בישראל לא היו מוכנות לאפשר לאבי אברהם, האח הי צעיר, מסלול-לימודים קצר. הן חייבו אותו, לטענת האח הבוגר, במסלול-לימודים רגיל של שש שנות לימוד עד לעבודה המעי שית (סטאו), בעוד שאבי, על-פי כישרויו ותוכנותיו הגאוניים, מסוגל להתגבר על חומר הלימודים ולעמוד בבחינות תוך שתי שנות לימוד לכל היותר.

הנימוק האחרון שהעלה האח, הגביר את הספקנות בליבות השומעים. איש מהם לא שמע קודם-לכן על סטודנט המבקש ללמוד את לימודי הרפואה, עד להסמכתו כרופא, תוך שתי שנות לימוד בלבד. הם סברו כי שני האחים מתעתעים בהם. נראה כן בן-אברהם הבכור הרגיש ב-השנות ובספקות שעוררו סיפוריו. כדי לחזק את אמונם של השומעים, הוא הוסיף עוד שני פרטים שנועדו להגביר את האמון בסיפורו: אבי, הגאון הצעיר, הגיע למילאנו, כשהוא מווייזן בשתי המלצות חמות, האחת ממכון וייצמן והאחרת מנשיא המדינה, הפרופסור אפרים קציר.

כאשר החלה שנת הלימודים, עזב האח הבוגר את מילאנו והשאיר שם את אבי בן 16. בירי אבי היתה העודה שהעידה כי עבר בהצלחה את בחינות-הי בירות של משרד-החינוך הישראלי. די היה בתעודה זו כדי לאפשר את רישומו לפקולטה לרפואה של אוניברסיטת מילאנו. ואומנם, במשך כמה חודשים בשנת הי לימודים האקדמית 1974/75 ראו הסטודנטיים הישראליים לפקולטה לרפואה את אבי במספר הרצאות ושיעורים. הוא סיפר לכמה מהם כי הוא מתקשה בלימוד השפה האיטלקית. באוזני אחרים טען שאינו מצליח להעמיק בלימודים, וכי רק בקושי הוא מצליח לקלוט, בשעת ההרצאות, על מה מדברים. הוא לא התבלט במיוחד, לא רק כגאון, אלא גם כתלמיד מן השורה. ואז, כעבור חודשים ספורים, חזר לב מילאנו אחיו הבוגר של אבי. הוא בדק את מצבו של אחיו בלימודים, ואז עשה צעד חסר-תקדים. הוא ביקש ראיון עם הפרופסור אמיליו טרבוקי, דיקן הפקולטה לפרמקולוגיה (רוקחות) באוניברסיטת מיראנו, כדי להציג לפניו את אחיו מקרוב, ולהעמידו על התכונות הגאוניות הטמונות בו.

הפרופסור אמיליו טרבוקי בן 72, הוא אחת הדמויות הבולטות בעולם האקדמי והפוליטי של מילאנו. הוא יו"ר, או חבר נשיאות, של אגודת הפרמקולוגים האיטליים. יש לו מעמד מיוחד והשפעה מרובה באוניברסיטה של מילאנו. כדי-בד, הפרופסור טרבוקי הוא גם אישיות פוליטית נודעת ושנוייה-במחלוקת. הוא נצר למי שפחת-אצולה מכובדת, הי מקורבת מאד לאפיפיור בוטיקאן. בבחינות האחרונות שנערכו באיטליה, בחודש יוני השנה, הוא היה אחד המועמדים של המפיגה להגה הדמוקרטית-הנוצרית, הימנית-שמרנית, בבחינות המוניציפאליות במילאנו. לפני אישיות רמת-מעלה זו הוצג אבי על-ידי אחיו כהגאון הצעיר מיראנו. שני האחים לא דיברו איטלקית, והי פרופסור טרבוקי לא דיבר בשפה שהם היו בקיאים בה. היה צורך להוסיף מתורגמן שתיווך בין הצדדים. אחיו של אבי הציג, כמובן, לפני טרבוקי את ההמלצות ממכון וייצמן למדע ברחובות ומנשיא הי מדינה, הן היו כתובות עברית.

הקשר המוזר עם הפרופסור

יאז הסתבר — לא לפרופסור טרבוקי, מובן — שההמלצות אינן בדיוק המליצות. מה שאמור היה להיות המלצה מי מכון וייצמן, לא היה אלא אישור, עם חותמת המכון, שאבי בן-אברהם השתתף במחנה-קיץ של אגודת-נוער-שווה-מדע של נערך במכון וייצמן — מעין קייטנת-קיץ לילדים מחוננים. ומה שאמור היה להיות המלצת נשיא המדינה, היה גם הוא משהו שונה לחלוטין. היה זה מיכתב-תשובה מלישכת נשיא המדינה לאבי. בתשובה למכתב שהיפנה ככל הנראה אל נשיא המדינה, נראה כי אבי פנה אל הפרופסור אפרים קציר בי בקשה שיתערב עבורו, וישתדל לאפשר לו להתקבל לפקולטה לרפואה בארץ, למי רות גילו הצעיר.

ככל שניתן היה ללמוד מתשובת נשיא המדינה, שהועברה אל אבי באמצעות לישיכת-הנשיא, המליץ הנשיא לפני שיעבור ללימודי ביולוגיה, ששם לא יתוהו גילו הצעיר מיכשול כמו בפקולטה לרפואה. נראה שהבדלים בלתי-משמעותיים אלה, בין מה שהוצג כהמלצות לבין מה שיוהד כתוב בניירות באמת, לא עשו רושם מיוחד על הפרופסור טרבוקי הישיר, שברוב-מקום חוקס מאישיותו הרעננה של העילוי הי ישראלי הצעיר. לא היה ספק בכך שאבי בן-אברהם הצליח לשבות את ליבו של הפרופסור אמיליו טרבוקי, שיותר מיובל שנים מפרדי ביניהם. אבל עובדה: פגישה אחת בלבד הסי פיקה לפרופסור טרבוקי להכיר בגאונותו של אבי בן-אברהם המרעיל. הוא פרש עליו את חסותו האישית, הפך פטרונו, מרגע זה התחוללה תפנית קיצונית בכל מה שהיה קשור בלימודי הרפואה של הסטודנט הישראלי אבי בן-אברהם. אבי לא חזר עוד אל הפקולטה לרפואה, לחבשו את הספלים ולהאזין להרצאות

ארוכות ומשעממות, ככל שאר הסטודנטים. הוא הועבר אל המכון הפרמקולוגי של אוניברסיטת מיראנו, נשאר שם צמוד לי לישכתו האישית של הפרופסור אמיליו טרבוקי הנווד. מאז ועד שאבי עמד בבחינות, שהסמיכו אותו להיות הרופא הצעיר ביותר שהוסמך אי-פעם באוניברסיטת מילאנו, ואולי ב-עולם כולו, חלפה שנה וחצי בלבד. בי תקופה זו שוב לא הירבו הסטודנטים הי ישראליים לראות את אבי בן-אברהם מי קרוב. הוא היה סגור בלישכתו של טרבוקי, ורק לעיתים רחוקות ראוה יוצא משם, או מבקר באולמות אחרים של האוניברסיטה.

תואר דוקטור תוך שנתיים

יעיתים נדירות בלבד ראו אותו בי הרצאות. מעולם לא ניראה במעבדות המחקר ובמבודות המעשיות שעושים הסטודנטים לרפואה. הכל — ובמיוחד הסטודנטים הישראליים — דיברו על הקשר המוזר שנוצר בין אבי הצעיר לבין הי פרופסור טרבוקי הישיר — אבל איש לא ייחס לקשר זה חשיבות מיוחדת. עד שהסתבר, שנתיים בלבד אחרי שאבי הגיע לאוניברסיטת מילאנו, כי הוא עומד בפני בחינות-הגמר של הפקולטה לרפואה. שלא כמו בישראל ובמקומות אחרים בעולם, אין בחינות-הגמר ברפואה בי איטליה נערכות בכתב. המיבחינים בפקולטה לרפואה באיטליה נעשים בעל-פה. הי סטודנט הניבחן מתייצב לפני ועדה של פרופסורים, ואלה שואלים אותו שאלות הי נוגעות לחומר-הלימודים בנושא מסוים. אם הוא עובר את הבחינה, הם מזכים אותו בחתימה. מי שעובר 27 מיבחינים כאלה, ואוסף 27 חתימות, סיים את לימודי-הרפואה שלו בהצלחה והוא מוסמך בתואר "ד"ר לרפואה".

ככל שניתן לוודא, לא עמד אבי בן-אברהם בבחינות בצורה הרגילה. הוא אומי גם התייצב לפני הבוחנים, כנדרש, אלא שהוועדות שבחנו אותו לא ישובו בישיבות-ההיבחן הרגילות שלהן. הן הוזמנו במיוחד ללישכתו של הפרופסור טרבוקי. שם היה מציג טרבוקי לפניו את בן-הסותו הגאון, מספר בשיבו, כמי שמאז בואו לאיטליה ואוסף יום וילילה על לימודי הרפואה שלו, ומצליח ללמוד תוך ימים ספורים מה שסטודנטים אחרים לומדים תוך חודשי לימוד מפרכים.

שם, בלישכתו של טרבוקי, היו נערכים מיבחיניו של אבי. והוא עמד בכולם. כך, מכל מקום, מסתבר, לפי החתימות שהצליח לאסוף. מה שמזר בכל הפרשה הוא, שלא את כל המיבחינים עשה אבי באוניברסיטת מילאנו. כמה מהם נאלץ לעבור באוניברסיטת פרוג'ה, הסמוכה למילאנו. אבל כל כך — הוא אסף את 27 החתימות המזכות אותו בקבלת תואר דוקטור. הסטודנטים הישראליים לרפואה באוניברסיטת מילאנו, שהחלו ללמוד שם שנים לפני אבי, וניגשו לבחינות יחד עימו, לזכור גבות נוכח הצלחותיו המפתיעות בבחינות.

האב הפעיל "חינוך מיוחד"

יה היה דבר מופלא, סיפר אחד מהם. "אחרי חצי שנה שהוא לא עשה כלום, הוא התחיל פיתאום לגשת לבחינות — לפעילות בהן. הוא לא עשה את הבחינות לפי הסדר המקובל, אלא קפץ מנושא לנושא, במהירות מדהימה. נניח שהוא באמת גאון — אבל גם גאון צריך זמן כדי ללמוד חומר. גאון לא נולד עם כל חומר-הלימודים בראש. אבי, כנר, לא היה זקוק לזמן ביכלל. הוא טען שהוא אינו צריך ללמוד, פיוון שיש לו כושר לצלם בראש את עמודי הספרים ולזכור את כל הכתוב בהם, אחרי שראה אותם רק פעם אחת. יש מי שצוץ

אחד שנקרא בשם פתולוגיה מדיקה — רפואה פתולוגית. חומר-הלימודים בנושא זה כלול בכמה כרכים, הכוללים אלפי עמודים של חומר. אבי קרא את החומר, ור ארבעה ימים אחרי-כך כבר ניגש למיבחן. "זה היה מדהים, רק כדי לדפדף בספרים, מבלי לקרוא אותם, דרושים לאדם נורמלי יותר מארבעה ימים. מבחינה טכנית, פשוט בלתי-אפשרי לעבור על כל החומר הזה תוך ארבעה ימים. אבל הוא עשה את זה". חשדותם של הסטודנטים הישראליים הפכה תדהמה גמורה, כאשר נודע להם בתחילת השנה כי אבי עמד בכל הבחינות. זוכה בתואר דוקטור לרפואה, הופשטה הפי כה שיתחיה. הרבה גירסות וסיפורי-רכי לות הילכו אותם ימים במילאנו, וכללו השערות מהשערות שונות על הצורה והי דרך שהן זכה אבי בתואר-הדוקטור שלו. את העובדה היסודית אי-אפשר היה לערער: אבי בן-אברהם הוא דוקטור לרפואה כדתוכיך. הדבר אשר רישמית אחרי שעייתו מילאנו גילו את החישה הסנסציונית, ופירסמו כתבות מצולמות על הגאון הישראלי, נבדו של הפרופסור אל-ברט איינשטיין, שזכה בתואר הדוקטור בגיל 18.

אלא שהקשר היחידי בין אבי בן-אברהם לפרופסור אלברט איינשטיין, היה העיר מילאנו. בנעוריו, אחרי שמישפחתו גזדה מהעיר אולם שבגרמניה, התגורר אלברט איינשטיין תקופה קצרה במילאנו. סיפור חייו האמיתי של אבי בן-אברהם שונה לחלוטין מזה שהתפרסם אודותיו בעיתונות העולם, ושהוא לא טרח משום מה להכחישו.

אבי נולד בהרצליה בשנת 1958, כבן הרביעי במי שפחת מחלוף, שעלתה מעיראק לישראל בתחילת שנות החמישים. אביו, אבינועם, החליט להפוך את בניו עוד משחר נעוריהם ל"משהו מיוחד". סיפר אחד מבני-מי שפחתו לכתב העולם הזה: "בעיראק נחשבה מי שפחת מחלוף כמי שפחה מכובדת. אבינועם היה משיכלי יחסית לשאר בני המי שפחה. כשהמי שפחה עלתה לארץ, היא תפסה רחוב שלם בי שכונת נווה-עמל בהרצליה. הדבר הראשון שעשה אבינועם, עוד לפני שמצא עבודה, היה לרוץ למי שרד-הפנים ולשנות את שם מי שפחתו. בהתחלה החליט להיקרא בן-חיים. אחרי-כך, אחרי עוד כמה מחיקות, הוא מצא את השם שהתאים לו: בן-אבר-הם".

גזע מיוחד ומשובח

אבינועם בן-אברהם, אביו של אבי, עבר השתלמויות מטעם משרד-החינוך ו-התרבות, נקלט כמורה בבית-הספר היסודי על שם גורדון בשכונת נווה-עמל בהרצליה. תחילה שימש כמורה-להלחצות, אחרי-כך התחיל לעבוד במי שרת הלקית, כמורה-למלאכה בבית-הספר גורדון. אלא בני מי שפחת מחלוף הסתייגו מי האח הזה, שלדעתם סבל מ"רגיש גולות". אבינועם רצה שאנחנו נהיה גזע מיוחד ומשובח. סיפרה אמו הקשישה רחל, "הוא החליט שהילדים שלו יהיו גאונים". שכני המי שפחה מספרים, כי ילדיו היו נתונים מאז ומתמיד ב"הסגר מתמיד". "לילדים שלו", סיפרה אחת השכנות, "לא היו אף פעם חברים. הם היו הולכים ב-בוקר לבית-הספר, ומייד אחרי הלימודים היו מסתגרים בבית ולא יוצאים החוצה. אם מישהו מהילדים לא היה שומע לו, הוא היה מכה אותו".

"את הבן הבכור הצלחתי להפוך לגאון", נהג אבינועם לספר למורים בבית-הספר שבו לימד. הללו התייחסו לדבריו בשמץ של פיקוק. לדבריו נמצאים שניים מילדיו בבריטניה. הבכור מכון כרמיה וזכר-פרופסור באוניברסיטת אקספורד. כרמיה נוספת לומדת, לדיברי אביו, בארצות-הברית, ואילו הבת הצעירה, רוגית, היא כיום סטודנטית לרפואה באוניברסיטת תל-אביב. אולם הגאון המי שפחת, עיקר גאוותו של האב, הוא אבי. למוריו של אבי יש השגות מסוימות באשר לגאונותו. איש מהם אינו זוכר שהוא קרא בגיל חמש סיפרי פסיקה רעיונית, הוא גם לא עשה, כמובן, את בחינות-הבגרות שלו בגיל 12, כפי שטופר בפירסומים אודותיו. "הוא היה, לדעתי, תלמיד רגיל בהחלט", (המשך בעמוד 33)